

Børnehuset Carlsro

PÆDAGOGISK LÆREPLAN, RØDOVRE KOMMUNE 2025-2026

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	2
2.	Pædagogisk Profil/beskrivelse af dagtilbud	3
3.	Det pædagogiske grundlag og det brede læringssyn	3
3.1.	Børnesyn	4
3.2.	Dannelse og børneperspektivet	5
3.3.	Leg	6
3.4.	Læring	7
3.5.	Børnefælleskaber	7
4.	Pædagogiske læringsmiljøer	8
	Rutiner:	8
	Fysisk børnemiljø:	9
	Psykisk børnemiljø:	10
	Æstetisk børnemiljø:	10
5.	Særlig fokuserede indsatser for dagtilbuddet i perioden 2025 til 2026	11
6.	Forældresamarbejdet	12
7.	Børn i udsatte positioner	12
8.	Overgange	13
	Overgang fra børnehave til skole:	15
9.	Lokalsamfundet	16
10.	Evalueringskultur (dokumentation)	16
11.	Litteraturliste	19

I. Indledning

I Rødovre arbejder vi med "høj kvalitet" i dagtilbuddene. En styrket pædagogisk læreplan skal understøtte dagtilbuddets arbejde med hele tiden at sikre og udvikle høj kvalitet i kommunens dagtilbud.

For at sikre kvalitet i et dagtilbud ved vi, at en række parametre spiller ind. Vi stræber således efter en række kriterier.

Det gode dagtilbud kendetegnes bl.a. ved:

- Tæt forældresamarbejde med udgangspunkt i barnets udviklingsmuligheder.
- At gode læringsmiljøer er til stede hele dagen. Læringsmiljøer forstås som det der er i relationerne, indretningen, de pædagogiske aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale tager ansvar for fællesskabet og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Det pædagogiske personale sikrer børns deltagelsesmuligheder. Både når det er let, og når det er svært for barnet.
- Det pædagogiske personale sikrer fordybelse ved at organisere børnene i mindre grupper, men også med afsæt i hvad børnene viser de gerne vil.
- Faglig ledelse, der stiller krav til personale, forældre og børnene i sit nærvær, og som systematisk skaber rum for evaluering, til udvikling.
- At der arbejdes systematisk evaluerende med afsæt i gode processer for alle børn.
- At der arbejdes på brede læringsfællesskaber gennem hele dagen.
- At det pædagogiske personale tager afsæt i, at barnets læring og udvikling er afhængig af den ramme barnet tilbydes.
- At udvikling for barnet afhænger af den forventning barnet mødes med.
- At det pædagogiske personale hele tiden tager afsæt i den aktuelle børnegruppe, for at sikre børnenes perspektiv.

Vi tager afsæt i en lang række af parametre, når vi taler om læring i Rødovre kommune. Særligt kan her fremhæves, at vi med respekt søger at skabe sammenhæng mellem det strukturerede, det spontane, overgange i barnets liv, samt rutiner som oplagte læringsmuligheder.

2. Pædagogisk Profil/beskrivelse af dagtilbud

Børnehuset Carlsro er beliggende på Borgmester Gustav Jensens vej 5 - 11. Vi er placeret centralt i Rødovre, med mange grønne områder i nærmiljøet.

Børnehuset Carlsro er normeret til 132 enheder i alderen 0-6 år. Børnene er fordelt på 7 stuer, på tre matrikler. Vores åbningstider er mandag-torsdag 6-17 og fredag 6-16. I Børnehuset Carlsro er vores mål, at alle børn skal udvikles og udfoldes, så de trives og lærer mest muligt uanset forudsætninger. Vi ønsker at skabe et omsorgsfuldt og trygt miljø, så børnene får alle deltagelsesmuligheder. Vi støtter børnene i at tænke og handle ud fra et demokratisk og ligeværdigt menneskesyn, hvor de mødes af voksne med en anerkendende og nærværende tilgang.

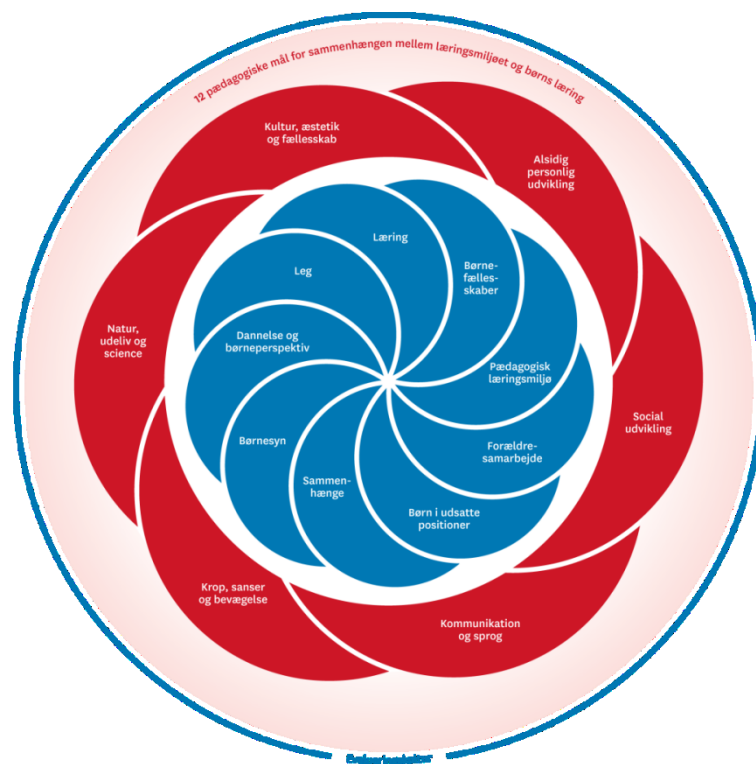
Vi ønsker at forstå børnene ud fra deres egne oplevelser og forståelse af sig selv

Vi arbejder ud fra et børnesyn, hvor trivslen og legen er i fokus. Vi bestræber os på, at arbejde legen ind i alt hvad vi foretager os, da børn lærer bedst igennem leg.

I vores pædagogiske praksis anvender vi redskaber som blandt andet LTU (læring, trivsel og udvikling). Værktøjet kan hjælpe pædagogerne med udfordringen, ved at skabe læring, trivsel og udvikling hos børn. Særligt børn i udsatte positioner kan profitere af dette redskab. Vi bruger LTU – modellen, som pædagogisk arbejds-metode i forhold til inklusionsprocesser. Det gør vi dels for at sikre fokus på børn i udsatte positioner og dels for at skærpe indsigt i egen pædagogisk praksis. Et andet pædagogisk arbejdsredskab, vi benytter, er FRI FOR MOBBERI. Princippet i Fri for Mobberi bygger på tolerance, respekt, omsorg og mod. Dette er en integreret del af hverdagen, og de grundlæggende temaer benyttes i konflikthåndtering og relations dannelse. I Børnehuset Carlsro er vi certificeret i "Hanen" fra Sprogklar. Vi sprogvurderer alle børn og arbejder intensivt og systematisk med sprogstimulering og inklusion gennem leg, oplevelser og sociale aktiviteter.

Rødovre kommunes lovpligtige sprogstimuleringstilbud for flersprogede har ligeledes til huse i Børnehuset Carlsro. Dette tilbud er et indslusningstilbud, hvor børnene intensivt sprogstimuleres indtil de kan visiteres til ordinært tilbud. Der er plads til 15 børn i dette tilbud. Vi arbejder ud fra et inklusionsperspektiv, så de får mulighed for at danne relationer og venskaber med de øvrige børn i Carlsro.

3. Det pædagogiske grundlag og det brede læringssyn



3.1. Børnesyn

Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år (forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2).

Alle børn har ret til leg og medbestemmelse i daginstitutionen og vi tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv. I Børnehuset Carlsro har vi fokus på at drage omsorg for alle børn og samtidig udfordre og stimulere for at understøtte barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi ser børn som kompetente og selvstændige individer og vi tror på at børn gør det allerbedste de kan, men de har brug for tydelige voksne som udviser omsorg, tillid og nærvær. Vi mener, at børnenes bidrag er væsentlige og vigtige i det pædagogiske arbejde, både i planlagte aktiviteter, spontant opståede situationer, leg og rutinesituationer. Det er vores ansvar, at barnet føler sig set, hørt og forstået, og at barnet oplever, at det har en demokratisk stemme. Vi anerkender at børn udvikler sig i forskellige tempi, men vi har et særligt fokus på "børn i udsatte positioner".

Vi har et stort fokus på børns medbestemmelse i hverdagen, både når det gælder ideer til aktiviteter og i forhold til deres egen behov – som hvornår de er sultne eller om de vil deltage i en aktivitet.

To af de overordnede perspektiver set fra det fagprofessionelle perspektiv er, at vi er opmærksomme og udviser positiv interesse for det barnet gør, siger eller viser og desuden at vi med vores kropssprog og ansigt signalerer, at vi er her og er til rådighed for dig.

Vi arbejder med den fagprofessionelle rolle, når man som medarbejder rammer sit metodeloft. Vi har fået en opmærksomhed på egne triggere, hvad vi som medarbejdere har med i vores rygsæk når vi går på arbejde og vigtigheden af voksenskit.

3.2. Dannelse og børneperspektivet

”Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratisk sammenhæng, som personalet er ansvarlig for at skabe”. (Dagtilbudsloven §8, stk. 2)

I Børnehuset Carlsro fokuserer vi på dannelse og børneperspektiv. Vi lægger stor vægt på, at hvert barn er et kompetent, selvstændigt tænkende, følede og handlende menneske. Vi skal skabe muligheder for, at børn kan gøre egne erfaring, være medbestemmende og derved udvikle deres selvværd og selvtillid.

I Børnehuset Carlsro møder vi hvert barn som ligeværdigt og med en anerkendende tilgang. Vi bruger anerkendelsesbegreber i samtaler med hvert barn: lytning, spejling, bekræftelse, åbne, undrende og udviklende spørgsmål samt indlevelse.

Som en del af en samtale eller dialog mellem barn og voksne, finder vi det væsentligt at der tilstræbes en ligeværdighed, så barnet får rum og mulighed for at ytre sine meninger og følelser. Derudover finder vi det væsentligt, at alle voksne i Børnehuset Carlsro respekterer og lytter til barnets holdninger, meninger og følelser.

I Børnehuset Carlsro tilstræber vi, at børnene bliver inddraget og har medbestemmelse på hvordan hverdagen foregår. Vi mener, at det er vigtigt at børnene er med til at præge dagen og at de bliver hørt og set i processer og aktiviteter. Vi mener, at der er mere læring i processen end i resultatet.

Som en stor del af dannelsesbegrebet er også børnefællesskabet. Vi mener, at ALLE børn har ret til at være en del af et fællesskab, da det er altafgørende for barnets trivsel og læring. Vi vægter at demokratiet får plads,

men at der skal tages individuelle hensyn, særligt i forhold til børn i udsatte positioner. Alle mennesker udvikles i relationer. Vi lægger derfor stor vægt på relations arbejdet barn/barn og barn/voksen imellem.

3.3. Leg

Legen har en værdi i sig selv og skal være gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes for at alle kan være med og for at legen udvikler sig positivt for alle børn. (Dagtilbudsloven §8, stk. 2)

I Børnehuset Carlsro har vi fokus på børns leg i hverdagen, her mener vi børne- og

vokseninitierede leg. Børn leger for at lege og have det sjovt. Men der sker også læring gennem leg og samspil med andre. I legen udvikles fantasi, sprog, nysgerrighed, identitet, fællesskab og selvværd hos barnet. Derfor forsøger vi at arbejde legen ind i alt, hvad vi foretager os. I Børnehuset Carlsro har vi et ansvar for at have opmærksomhed på, hvordan fællesskaberne udvikler sig i legen og om alle børn trives.

I Børnehuset Carlsro ser vi vokseninitierede aktiviteter som en væsentlig del af børns læring, dannelse og fællesskaber. Når vi sætter en vokseninitieret aktivitet i gang, har vi pædagogiske overvejelser med aktiviteten og børnegruppen – dens indhold og formål. Vi bruger forskellige dokumentationsmetoder såsom billeder, opslag på AULA og praksisfortællinger.

Igennem legen opnår børnene en forståelse af omverdenen og at have noget til fælles. Barnet lærer om sig selv og andre, samt lærer at tage/vise hensyn og acceptere hinanden.

Særligt i vuggestuen bruger vi legen med de helt små, til at styrke kontakten og relationen barn/voksen. Som når vi ved "titte bøh" lege, fremmer lysten og glæden ved øjenkontakt.

Legen har værdi i sig selv for barnet, hvilket vi støtter op om samt giver plads til. I Børnehuset Carlsro har vi fokus på at følge barnets spor. Vi ser det enkelte barn samt børnegruppen og hvad de er optagede af. Vi mener, at når børn har indflydelse på deres dag og de aktiviteter der foregår, vil det øge deres selvværd, kreativitet, trivsel, sprog og fantasi. Vi understøtter børnenes evne til at udforske og udfordre egen viden.

3.4. Læring

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse (forarbejdet til dagtilbudslovens § 8, stk. 2).

Børn lærer ved at udforske, undre sig, stille spørgsmål samt blive mødt af spørgsmål, udfordringer samt eksperimenterer og gøre opdagelser. Børns læring fremmes af at turde begå fejl, prøve sig frem og slippe fantasien løs.

Som personale i børnehuset Carlsro, er det vores ansvar at skabe rammerne samt give børnene tryghed til at turde udfolde sig og eksperimentere, så de har mod på og lyst til at lære og opleve mere.

I Carlsro ser vi læring igennem hele dagen. Både i børneinitieret lege, voksen planlagte aktiviteter og rutine situationer.

I rutine situationer, som f.eks. garderoben, sker der læring hver dag. Her lærer børnene, hvilket tøj de skal have på alt efter årstiden, de yngste øver sig i at hjælpe med at få fødderne ned i skoene og de ældre lærer at binde/lukke deres sko samt få skoene på de rigtige fødder. De store lærer at hjælpe de små, med at få tøj af og på. Børnene lærer at vente på tur, hvis de skal have hjælp af en voksen samt sætte ord på de forskellige beklædninger.

3.5. Børnefællesskaber

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet (forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2).

I hverdagen skal der være plads til det enkelte barn både kan vise initiativ og være aktiv deltagende.

Det er vores ansvar og opgave at skabe balance mellem individ og fællesskab i daginstitutionen. Derudover giver vi mulighed for at børnene kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur.

I vuggestuen laver vi aktiviteter og tager på ture på tværs af stuerne, således at børnene på tværs kan skabe venskaber. Vi benytter også meget vores legeplads, hvor børn mødes på tværs af stuerne. En dag om ugen er de største børn fra vuggestuen på besøg i børnehaven, hvor der skabes mulighed for at nye venskaber etableres, inden barnet overgår til børnehaven. I børnehaven laver vi aktiviteter og grupper på tværs af stuerne og husene. Ud fra børnenes interesse, lyst og ideer tager vi på ture på kryds og tværs af stuerne. En gang om ugen har vi storgrupper, for de kommende skolebørn, som er sammensat ud fra alle fem stuer. Resten af børnegruppen er ligeledes i blandede grupper. Dermed giver vi børnene mulighed for at skabe nye relationer og åbner op for, at prøve forskellige positioner.

4. Pædagogiske læringsmiljøer

Rutiner:

Vores rutiner i børnehuset er baseret på tryghed og genkendelighed, i form af forudsigelighed for børnene. Vi spiser morgenmad på samme stue hver morgen (for de børn der kommer mellem seks og halv otte). Dette gør vi for at børnene føler sig trygge, selvom de ikke er på egne stuer.

De fleste stuer benytter sig af visualisering for at skabe genkendelighed over, hvad dagen skal bringe for børnene. I vuggestuen er det særligt visualisering af hvilken gruppe man er en del af og hvilken voksen man er sammen med der er fokus på.

I Børnehaven, til samling bliver billederne gennemgået, og her har børnene mulighed for at stille spørgsmål samt være medbestemmende over, hvad de har lyst til at deltage i. Vi sætter derudover også stor fokus på selvhjulpenhed i børnehuset.

I vuggestuen ved spisning, hvor børnene øver sig i at drikke af kop selv og de lidt større øver sig i at øse op eller smøre brødet. De tørre sig selv om munden og smider selv skumkluden i skraldespanden. Så henter børnene i børnehaven selv deres madpakker, samt drikkedunke og rydder op efter sig selv. Her lærer børnene blandt andet også om madsortering, da alle stuer har et skraldesystem til det forskellige affald. Ligeledes arbejder vi med selvhjulpenhed i garderoben hvor børnene selv finder deres plads, de lidt større finder selv tøj frem, som de med tiden lærer selv at tage på.

Fysisk børnemiljø:

I børnehuset Carlsro mener vi, at det fysiske læringsrum er vigtigt i forhold til børnenes trivsel i institutionen. Vi tænker at indretningen af selve institutionen, er grundstenen til at skabe rum, i det store fællesskab, så børnene har mulighed for at fordybe sig alene, i mindre grupper, og i samvirke med de voksne på stuen.

På vores store legeplads er der rig mulighed for at udfolde sig grov motorisk, og bruge hele kroppen. I vuggestuen har vi en zoneopdelt legeplads hvor vi kan iværksætte forskellige aktiviteter. Vi har en bakke, som udfordrer grovmotorikken hos de børn der lige er begyndt at gå. Vi har ruchebaner, vippestativ, gynger, sandkasser og legehus. Vi har også mange grønne buske hvori der er små stier og huler.

I børnehaven har vi gynger, ruchebaner, sandkasser, boldbur, klatrestativ, en bakke og lege huse. Der er malet en vejbane på asfalten som giver børnene mulighed for, at lege sig ind i en trafikeret fantasiverden, når Mooncars og cykler er fremme.

Legepladsen bruges også til projekt arbejde med børnene. Børnene i børnehaven får ind imellem lov til at bruge værktøj - de saver, hamre og bygger.

Børnene har også mulighed for fordybelse, da vi har indrettet stuerne med rumdelere, der skaber små fordybelses kroge. Alle stuerne har indrettet en køkkenkrog, hvor der er mulighed for rolle og imitations lege.

På alle vores stuer er legetøjet let tilgængeligt og i børnehøjde. Legetøjet er nøje udvalgt så der repræsenteres flere forskellige lege muligheder. Alle stuer indbyder til rollelege, hvor vi har remedier som lægekuffert, værktøjskasse og køkkenting. Der er også biler, toge og togsinner, dukker med møbler samt konstruktionslegetøj som magneter, Lego klodser, træklodser mm.

På reolerne i børnehaven findes spil, papir, sakse og farver. I vuggestuen findes det også på stuerne, men det er som voksenstyret aktivitet.

I børnehaven har nogle stuer har også indrette arbejdhjørner, hvor børnene kan trække sig fra det store fællesskab, mens de sidder og løser enkelte opgaver med svingende sværhedsgrad. Hertil har børnehuset Carlsro indkøbt særlig aktivitets legetøj som styrker børnenes finmotoriske og kognitive udvikling.

I vuggestuen har vi et multirum hvor vi både har et sprog hjørne og et hjørne til kreative aktiviteter. Vi har også et flexrum hvor vi kan bruge vores motorik med madrasser, en ribbe og store balancepuder.

I børnehaven er størstedelen af stuerne udstyret med en fuldt funktionelt køkken ø, som vi ofte benytter os af, i form af at bage og lave mad med børnene.

For de børn i børnehaven der har et større behov for ro, midt i en hektisk hverdag, har mange stuer indført afspænding som del af dagens struktur og en enkelt stue har endda fysisk bygget og indrettet et sanserum med lys og bolde der virker stimulerende og tryghedsskabende for barnet. På stuerne finder vi også bogreoler lavt hængende på væggen, hvor bøgerne indbyder til at børnene sidder sammen og kigger på de farverige sider eller til højt læsning børn og voksne imellem.

Vi benytter os også af dialogisk læsning, som er en sprog stimulerende metode, som indbyder til dialog børn og voksen imellem. Dette understøtter den sproglige udvikling da der kan blive sat ord på konkrete ting.

Psykisk børnemiljø:

Det essentielle er, at vi voksne i børnehuset Carlsro skaber rammerne, men det er børnene der fylder dem ud. For vi må ikke underkende at vi voksne har nogle erfaringer og en viden som kan hjælpe vores børn videre, og heri ligger muligheden for at bringe dem til næste udviklingszone. Vi møder børnene i deres følelser, spejler dem og sætter ord på. Det omhandler også børnenes indbyrdes samspil, herunder gensidig respekt, tolerance og accept af forskelligheder

Endvidere arbejder vi ofte på tværs af stuerne, særligt når vi har tema uger, herunder også når de kommende børnehavebørn skal på besøg i børnehaven og skolebørn er i skolegruppe. Her blandes børn og voksne fra de forskellige stuer, og det giver børnene bedre mulighed for at danne relationer med de børn de ellers ikke er på stue med dagligt.

Vi som personale besidder den viden, at det sunde psykiske børnemiljø findes i samspillet imellem voksne og børn, hvor individerne er ligeværdige, men dog ikke jævnbyrdige. Vi arbejder i en mangfoldig ramme hvor vi hjælper børnene til at erhverve selv samme viden og forståelse for deres medmennesker. Vi mener at dette er vejen mod et rummeligt og inkluderende børnemiljø.

Æstetisk børnemiljø:

Vi ved fra os selv hvor rart det er at kunne opholde sig i et roligt og indbydende rum, og samtidig hvor ubehageligt det kan blive når vi opholder os i støj, rod og kaotiske forhold.

Derfor forsøger vi så vidt muligt at mindske den visuelle og auditoriske støj i institutionen. Det gør vi ved at skabe rum i rummene, små legeøer og kroge, hvor børnene kan trække sig og fordybes i lege.

Vi har rum hvor der må larmes og andre hvor der er ro.

På de neutralt malede vægge, findes udvalgt pædagogisk materiale, så som billeder af fokusord, bogstaver eller tal, verdenskort, eller informations tavler.

I køkkenkrogene pryder et sanseligt børnekøkken, med opvaskebørster, viskestykker, legemad, gryder, vægte, borde og stole. Her indbyder rummet børnene til at lege, far, mor og børn, købmandsbutik, restaurant, hvor de blandt andet kan dække bord med dug og tallerkner. Imellem stuerne er lange lyse gange, som ofte bruges til leg og læring når børnene deles i mindre grupper, eller for børnehavens vedkommende, når børnene selv trækker sig herud til leg.

På toiletterne er der rent og pænt, holdt i neutrale farver, og med mulighed for udluftning.

Børnene i børnehaven har mulighed for at lukke døren eller lade den stå åben, alt efter behov.

5. Særlig fokuserede indsatser for dagtilbuddet i perioden 2025 til 2026

Vi har valgt, på baggrund af vores tilsyn i foråret 2024 at arbejde med to særlige indsatser som lyder: feedback kultur og refleksions- og evalueringskultur.

Ud over de to områder vil sprogarbejde være en altid fortløbende indsats. I 2024/25 bliver vuggestuepersonalet indført i metoder som anvendes i Hanan som børnehavepersonalet er uddannet i. En konsulent fra Sprogklar vil på personalemøderne i vuggestuen, i vinter 24 samt starten på det nye år, undervise i metoden.

- **Videreudvikling af personalets faglige rolle i praksis, herunder feed-back kulturen.**

Vi vil i løbet af 2025 tilknytte en konsulent til at hjælpe os med at styrke vores feedback kultur. Det er en svær disciplin at arbejde med feedback, når man arbejder i en pædagogisk praksis og hvor vores redskab er os selv som personer. Det kræver en særlig spørgeteknik samt en opmærksomhed og fokus på det professionelle fra personalets side.

- **Fastholdelse og videreudvikling af institutionens refleksions- og evalueringskultur.**

Vi vil begynde at arbejde mere struktureret med SMTTE-modellen når vi planlægger aktiviteter eller udarbejder nye rutiner.

SMTTE-modellen hjælper os til at reflektere over hvad det er vi vil med aktiviteten og hvad vi ønsker at få ud af aktiviteten. Der er indbygget evaluering i modellen hvilket sikrer at vi får vendt tilbage til start og få kigget på om det nu lykkedes eller om der er ændringer der skal foretages.

6. Forældresamarbejdet

I børnehuset Carlsro vægter vi vores forældresamarbejde højt, da det har stor betydning for barnets trivsel, udvikling og læring, at der samarbejdes på tværs af institutionen og hjemmet. Vi afholder årligt et forældre-møde, og samtlige stuers personale præsenteres og generelle punkter drøftes.

I løbet af børnenes tid i institutionen inviterer stuens pædagoger til en forældresamtale. Dette vil som oftes ske ved en startsamtale, en samtale tæt på overgang til børnehaven og igen skole. Vi vil altid indkalde forældre til yderligere samtaler, hvis vi oplever at der er et behov. Ligeledes er det altid muligt at forældre selv beder om en samtale, hvis de ønsker det.

I dagligdagen er personalet altid imødekommende over for dialog og modtager gerne information fra forældre om barnet, ved afleverings- eller afhentningssituationer, lige så vel som vi får videregivet informationer fra dagtilbuddet til hjemmet.

Vi tilbyder forældre at deltage i lokaliseringsmøder, for at arbejde tættere sammen om barnets udfordringer.

Herudover benytter vi Aula til at formidle informationer og nyhedsbreve på opslagstavlen. Aula er også stedet hvor personalet deler billeder eller dagens gang med forældrene fra det enkelte barns stue.

7. Børn i udsatte positioner

Med barn og /eller børn i udsatte positioner forstås en sammensat gruppe af børn, der af forskellige årsager er i risiko for at måtte stå uden for fællesskabet. Fokus på børn i udsatte positioner, sikre at vi skaber et trygt og støttende miljø, der kan hjælpe børnene med at trives og udvikle deres fulde potentiale.

I Carlsro har vi et stort fokus på, at alle børn skal deltage i sociale fællesskaber, uanset hvilken position de befinder sig i. Alle børn skal opleve at høre til og føle at de kan bidrage værdifuldt og relevant til fælleslege, aktiviteter og samvær. Vores pædagogiske personale har særligt fokus på, at forskellighed er en ressource og især for børn i udsatte positioner, lægger vi vægt på at give dem mulighed for deltagelse og medindflydelse til fælles glæde og engagement.

Vores læringsforståelse for børn i udsatte positioner adskiller sig ikke fra vores almene læringsforståelse; børn lærer gennem leg, når de er i trivsel og i fællesskaber med andre børn. Derfor er der også vores mål, at

fremme og tilgodese at alle børn indgår i flere forskellige fællesskaber og vi er opmærksomme på, at det stiller krav til os voksne, der omgås disse børn. Det kan være en fordel, at give et udsat barn plads og rum til at være i en mindre gruppesammenhæng, hvor den voksne i højere grad har mulighed for at arbejde målrettet med barnets specifikke udfordringer. Vi har i institutionen forskellige rum, som gør det muligt for os, at give det udsatte barn netop dette. Derved kan vi hjælpe barnet, der muligvis ikke indgår i et relevant fællesskab, hen imod nye deltagelsesmuligheder og nye relationer.

Vi er i løbende udvikling og evaluerer jævnligt vores praksis. Hvis f.eks. børnegruppen forandrer sig, justerer og revurderer vi den indsats der er sat i gang, så den hele tiden er tilpasset det enkelte barn og børnegruppen.

Vi arbejder med praksisfortællinger på vores stuemøder, hvor vi evaluerer og laver handleplaner ud fra det enkelte barn, hvis der er behov. Endvidere har vi også redskaber vi kan benytte os af som, LTU, åben rådgivning, lokalisering og tværfagligt team, hvor vi kan få sparring fra tale/høre konsulent, psykolog, socialrådgiver, sundhedsplejerske, fysioterapeut og ergoterapeut. Her er forældre også velkomne til at deltage og få sparring til hjemmet.

8. Overgange

Overgang til vuggestue:

Når et barn skal starte i vuggestue, er det en meget stor milepæl i barnets, men også forældrenes liv. Det er måske første gang, barnet skal være uden sine forældre og det kan være meget skræmmende for begge parter. Derfor er det ikke kun barnet, men også forældrene, vi gør os umage for, at de får en tryk opstart. Vi laver en forventningsafstemning i forhold til, hvor lang tid forældrene har, til at op starte vuggestuelivet. Vi har en køreplan der som udgangspunkt lyder:

1-3 dage hvor barnet er der sammen med forældrene en times tid.

1-3 dage hvor forældrene prøver at forlade barnet i kortere tid. Barnet prøver måske at spise i vuggestuen uden forældre på 4. dagen. Ca. på 5 dagen prøver barnet at spise og sove i vuggestuen hvis vi vurderer barnet er klar til det. Vi vil altid tage udgangspunkt i barnet og barnets behov. Alle børn er forskellige og reagerer forskelligt, på den separation der sker mellem barn/forældre. Nogle børn reagerer voldsomt på, at forældrene går fra dem, andre reagerer en måned senere og andre reagerer ikke i afskedssituationen, men på andre tidspunkter af dagen.

De første dage hvor forældre er der med deres barn, prøver vi at få skabt en tryk og tæt relation til forældre og barn. Vi spørger meget ind til familien, barnets første måneder, soverutiner, måltider

eller særlige opmærksomheder vi skal have, når barnet er hos os. Det er vigtigt for os at forældrene er trygge, ved at aflevere deres barn hos os, for deres utryghed smitter af på børnenes tilknytning til vuggestuen.

Når barnet har gået hos os i ca. 3 måneder, inviterer vi til en opstartssamtale. Her vil vi sammen udfylde Dialogportalen (trivselsskema) og forældre og personale snakker her sammen, om hele opstartsforløbet, generel trivsel og det fremtidige samarbejde.

Overgang til børnehave:

Når et barn skal begynde i børnehaven, kan det være en stor omvæltning at komme fra en dagligdag med færre børn og ”mindre” rammer, til de større rammer, med nye udfordringer og færre voksne pr. barn. Denne forandring kan være overvældende både for børnene og deres forældre.

De børn der allerede går i Børnehuset Carlsro's vuggestue, er med personalet fra vuggestuen på besøgsdage i børnehaven, også kaldet ”Rød tråd”dage. Her møder de personalet i børnehaven, som disse dage vil arbejde på at få skabt en relation til de kommende børnehavebørn der skal tilknyttes deres stue. Børnene vil blive vist rundt i de nye rammer, af trygge voksne, som de kender fra vuggestuen og derved blive tryk i de nye rammer, inden de skal starte i børnehave.

En gang om ugen, har vi rød tråd dag for de børn der er fyldt 2,8. De kommer på besøg på børnehavens legeplads i tidsrummet 9.15-10.15. evt. en båltag der går på rul blandt børnehavens stuer, så personalet kan få mødt de kommende børnehavebørn samt børnene kan blive tryk i børnehavens rammer.

Selvom barnet næsten kender sin nye børnehave, er det vigtigt at familien aftaler en besøgsdag, hvor det er forældrene der sammen med deres barn kommer på besøg. Det kan være ugen op til opstart. Her har forældrene mulighed for at få set de nye rammer, deres barn skal gå i og der vil være mulighed for at stille spørgsmål om kommende opstart.

Vuggestuen udarbejder overgangsbeskrivelser på de børn der starter i børnehaven, så børnehavepersonalet kan forberede sig på bedst mulig vis. Overgangsbeskrivelsen bliver udarbejdet i samråd med forældrene. Det kan også være at vi inviterer til et overgangsmøde, hvor vi inviterer forældre, personale fra vuggestuen og fra børnehaven.

Derved forsøger vi, at få denne overgang til at foregå på en skånsom og anerkendende måde. Selvom vi arbejder på at overgangen bliver så skånsom som muligt for børnene, så er forældrene en vigtig del af indkøring i op til en uge, det giver tryk for barnet. Ved at forældrene er en del af indkøringen, medvirker det til at styrke relationen og det fremtidige samarbejde med personalet i børnehaven.

I forhold til familier der ikke går i vores vuggestue, er vores praksis, at invitere barnet og dets forældre på besøg inden barnet begynder i vores børnehave. På denne måde har familien mulighed for, på forhånd, at få et indtryk af hvad børnehave livet byder og de har mødt det personale der skal varetage omsorgen for bar-

net. Når vi modtager nye børn, er det vores praksis, at anvende de oplysninger vi modtager fra barnets tidligere pasningstilbud, for at indlede en dialog omkring barnet. Desuden, har vi i institutionen, udarbejdet et spørgeskema, som vi i den indledende samtale med forældrene, udfylder i samarbejde. Begge dele ligger til grund for vores ønske om, at etablere et godt og trygt samarbejde med familien, og det byder muligheden for at afstemme gensidige forventninger. Vi værdsætter et tæt og tillidsfuldt forældresamarbejde, og anerkender at forældrene er barnets vigtigste relation.

Overgang fra børnehave til skole:

Børnehaven-tiden er en løbende proces hvor børnenes selvstændighed løbende styrkes. Vi forberede dem på hvad der forventes af dem når SFO/skoletiden begynder, hvor de, i langt højere grad end tidligere, selvstændigt skal tage ansvar og handle. Alligevel kan det være svært at sige farvel til børnehaven og goddag til skolen.

For at tilgodese det enkelte barns behov for et trygt miljøskifte, prioriteret vi at besøge skolerne, når vi bliver inviteret.

Efter indskrivningen i november måned afholder vi ved behov forældresamtaler i børnehaven. Til disse samtaler tager vi udgangspunkt i "overgangsskemaer" fra dagtilbud til skole, som omhandler barnets:

- Motoriske kompetencer
- Intellektuelle kompetencer
- Sproglige kompetencer
- Følelsesmæssige kompetencer
- Sociale kompetencer

Disse skemaer tager udgangspunkt i barnets nuværende kompetencer, og kortlægger hvor der eventuelt skal gøres en ekstra indsats inden skolestart, eller hvor skolen skal være særlig opmærksom på barnets behov.

I enkelte tilfælde kan det være hensigtsmæssigt, at børnehavens pædagog/leder mødes med børnehaveklasselederen for at uddybe det beskrevet i overgangsskemaet. Disse samtaler finder kun sted, hvis forældrene har givet tilladelse til det.

I børnehaven arbejder en gang om ugen, i perioden oktober til april i aldersopdelte grupper. Således har vi en gruppe for de kommende skolebørn, hvor vi arbejder med aktiviteter der er tilpasset aldersgruppen, for at forberede dem på, hvad der venter i skolen.

9. Lokalsamfundet

Vores placering i Rødovre ligger meget central i forhold til, at benytte os af lokalsamfundet. Vi benytter os af kulturhuset viften, til små film og har været inviteret til enkelte koncerter.

Noget vi i særdeleshed besøger ofte er vest volden, hvor vi aftaler besøg i bunkeren, med eller uden naturkonsulent. Andre besøgte udemiljøer er Espelunden og byggelegepladsen, hvor børnene kan undersøge og udforske naturen.

10. Evalueringskultur (dokumentation)

Evaluering og refleksion over vores pædagogiske hverdag er allerede en stor del af vores daglig praksis i Børnehuset Carlsro.

Løbende evaluering:

I dagligdagen reflekterer vi individuelt og mundtligt med hinanden over den daglige pædagogiske praksis og om børnenes trivsel, udvikling og læring, når der er behov og mulighed herfor. Vi er meget optaget af, at vores hverdag hele tiden skal udvikles, for at vi får skabt de bedst mulige rammer, rutiner og læringsmiljøer for børnene. Vi arbejder derfor med metoder som observationer, statistik og interview, for at kunne ændre eller optimere læringsmiljøet, sætte fokus på de sociale relationer eller på anden vis skabe bedre trivsel og udvikling for børnene. I fællesskab sætter vi os nogle mål, hvor vi udarbejder en handleplan, som vi observerer, reflekterer over samt evaluerer. Ved at vi hele tiden reflekterer og evaluerer på vores egen praksis, gør det os klogere på hvordan vi tilpasser vores praksis til det enkelte barn samt den enkelte stue.

Evaluering af indsatsområder:

Hvert andet år nedsætter vi to indsatsområder, her bestemmer vi på forhånd, hvad det er, vi vil evaluere på, og hvilken metode, vi vil bruge. Det handler ofte om pædagogisk udviklingsarbejde, for hele tiden at blive dygtigere til det, vi gør.

Vi har derfor udviklet en mødekultur/kompetenceudvikling, for at skabe en systematik over vores evaluering.

- Stuemøde – hver 3. uge evalueres der på indsatsområder, der er relevante for den aktuelle børnegruppe.
- Personale møde – der evalueres årligt på de overordnede indsatsområder, der er bestemt ud fra dagtilbudets pædagogiske udviklingsretning og/samt anbefalinger fra pædagogisk tilsyn.
- LTU (Læring, trivsel og udvikling)

Implementering af LTU-modellens anvendelse. LTU modellen er et analyse og handleværktøj. Den anvendes for børn, børnegrupper og situationer, der er i lærings- og trivselsmæssige vanskeligheder. Hver 3. fredag har vi afsat to timer til, at en stue skal få lavet en LTU sammen med en af vores processtyrer. Derudover bliver LTU handleplanen samt tiltagene evalueret på et stuemøde ca. 4 uger efter.

- Hanen

Programmet er evidensbaseret og udviklet af The Hanen Centre, Canada. Alle ansatte er certificeret brugere af Hanen.

I forbindelse med det, har vi fokus på:

- At kommunikation og samspil er vigtigt for barnets udvikling
- At barnet lærer sig sprog og udvikler sin tænkning og sin sociale identitet ved at interagere med andre mennesker
- At man som forældre / nær fagperson er de vigtigste samtalepartnere for barnet, og at tale, sprog og kommunikation stimuleres bedst i naturlig interaktion i hverdags aktiviteter.

Her bruger vi Rambølls sprogvurdering, som data for det enkelte barns handleplan.

SMTTE

SMTTE står for:

S: Sammenhæng – Hvad er vilkårene?

M: Mål – Hvad vil vi gerne opnå?

T: Tegn – Hvordan kan vi se at vi er på vej mod målet?

T: Tiltag – Hvilke handlinger/aktiviteter skal igangsættes for at nå vores mål?

E: Evaluering – Nåede vi vores mål? Hvorfor? Hvorfor ikke?

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har etablerede en systematik for evalueringskultur, der til dels gør det praksisnært og til dels er forankret i dagtilbuddets organisering. Fokusområderne/indsatsområderne kører i to spor.

Det ene spor er indsatsområder, som er relevant for den enkelte stue med afsæt i børnegruppens nærmeste udviklingszone. Det kan eksempelvis være overgangen fra frokosten til legepladsen eller gruppeopdelinger ved måltider.

Det andet spor er indsatsområder for hele institutionen der både kan tage afsæt i tilsynet og/eller relevans for pædagogisk udvikling for hele institutionen.

I de ugentlige stuemøder reflektere og del- og slutevaluere medarbejderne de indsatsområder, som de har opstillet værende relevante for den pågældende børnegruppe.

De overordnede indsatsområder evalueres til personalemøderne.

I børnehuset bruger vi SMTTE-modellen til at evaluere de stuenære indsatsområder og EVA's evalueringsskabelon til de overordnede indsatsområder for institutionen.

II. Litteraturliste

Mortensen, Trine Holst og Næsby, Torben, Den styrkede pædagogiske læreplan - grundbog til dagtilbudspædagogik, Dafolo, 1. udgave, 7. opslag, 2019

Børne- og socialministeriet, Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold, 2018

Lund-Andersen, Ida, Arne i Rødovre, Børne- og kulturforvaltningen, Rødovre kommune 2017.